

Makale tarihçesi: Alındı: 11 Eylül 2017; Kabul edildi: 10 Ekim 2017

Almanya’da aşırı sağ hareketler ve medyanın suçlu göçmen söyleminin resmi belgeler ışığında incelenmesi

Soner Tauscher[±]

Özet

Avrupa ülkelerinin alışık olduğu düzenli işçi göçü ve kontrollü sığınmacı alımı Suriye iç savaşının üst düzeye ulaştığı 2013/2014 yılından itibaren önemli bir değişim göstermektedir. Avrupa Birliği, kuruluşundan bu yana en yoğun mülteci göçüyle karşılaşmaktadır. Yaşanan bu kontrolsüz ve zorunlu göçe Avrupa toplumları ve devletleri hazırlıksız yakalanmıştır. Mülteci krizini ekonomik olarak fırsata çevirmek isteyen Almanya ise göçmenler için 2015 yazından itibaren açık kapı politikası uygulamaya başlamıştır. Ancak uygulanan açık kapı politikası Alman toplumunun azımsanmayacak bir kesiminde mültecilere ve Müslümanlara yönelik ağır ve şiddetli bir karşı kampanya ortaya çıkardı. Mülteciler ve Müslümanlar aşırı sağ toplumsal hareketlerin gösterilerinde “tecavüzcü”, “işgalci”, “kriminal dolandırıcılar” vb. sıfatlar ile birlikte anılmakta, medya da bu söylemlerin taşıyıcılığını yaparak kamasallaşmasını sağlamaktadır. Böylece aşırı sağ desteklemeyen, apolitik, ya da sığınmacılara karşı hoşgörülü davranan toplum kesimlerinde kamuoyu oluşturularak sığınmacı ve göçmenlere karşı olumsuz algı gündemde tutulmakta, politik olanın merkezine yerleştirilmektedir. Bu çalışmada öncelikle göçmenlere karşı aşırı sağ toplumsal hareketlerin oluşturduğu olumsuz söylemin McCombs ve Shaw’un Gündem Belirleme Kuramı (Agenda Setting Function) bağlamında medya tarafından siyasetin merkezine nasıl oturtulduğu tartışılacaktır. Ayrıca gündemde tutulan mültecilere yönelik olumsuz söylemin gerçeği yansıtmadığı, göçmenlerin ve sığınmacıların biyolojik Almanlardan daha çok suça meyilli olup olmadığı oluşturulan soyut söylemlerden ziyade Almanya İçişleri Bakanlığı’nın yıllık olarak yayınladığı Emniyet Suç İstatistikleri temel alınarak incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Almanya; Aşırı sağ hareketler; göçmenler; sığınmacılar; Gündem Belirleme Kuramı; suç istatistikleri.

Giriş

Son iki yüzyıldır teknolojiye yaşanan gelişmeler sadece makineleşme ve sanayileşme ile endüstri devrimini beraberinde getirmemiş, aynı zamanda haberleşme, literatür, yazılı ve görsel medyada gerçekleştirdiği yeniliklerle - özellikle telgrafın icat edilmesi- kitlesel haber almayı kökünden değiştirmiştir. Aynı dönemlerde parlamenter demokrasinin giderek baş göstermesi, burjuvanın

[±] Soner Tauscher, Araştırma Görevlisi, Sakarya Üniversitesi Diaspora Çalışmaları Merkezi, Sakarya, Türkiye. E-posta: sonert@sakarya.edu.tr. **Bilgilendirme:** Bu makalenin kısa bir versiyonu *The Migration Conference 2017*’de Atina’da sunulmuştur (Bkz. www.migrationcenter.org).

maddi imkânları ile siyasete sadece mecliste yer alarak değil, aynı zamanda basın aracılığıyla kamuoyu oluşturarak etki etmek istemesi, basını salt yeni haberler satan bir kurumdan çıkararak kamuoyu yaratıp siyaseti etkileyen bir organa dönüştürmüştür. Basını sadece kapitalist hedefler için burjuva sınıfı kullanmamış, giderek parti grupları, sendikalar hatta devletin bizzat kendisi kamuoyunu etkilemek amacıyla propaganda aracı olarak kullanmaya başlamıştır (Habermas 2014:305-309). Böylece ticari bir girişim olmanın yanında siyaset kurumunu etkileme aracına dönüşen gazete, radyo, televizyon, sosyal medya vb. kitle iletişim araçlarının kitleler üzerindeki etkisini ve kamuoyu üretme becerilerini araştıran birçok iletişim modeli geliştirilmiştir. Bunlar arasında kültürel göstergeler ve eğitim süreci, bağımlılık modeli, sessizlik sarmalı, gündem belirleme gibi farklı modeller yer almaktadır (Mcquail ve Windahl 2010:125-165).

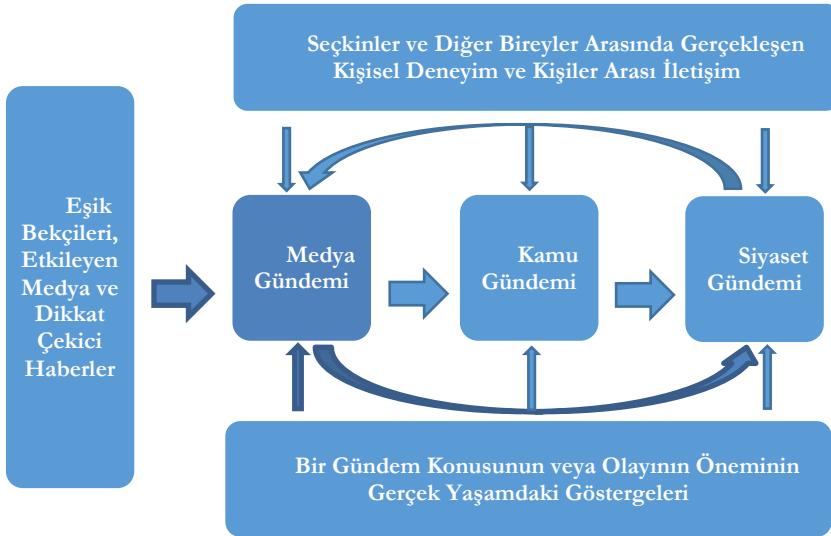
Bu araştırmada geçtiğimiz 30 yıldır kamuoyunun ve siyasal gündemin nasıl belirlendiğine dair getirmiş olduğu hipotezlerin tutarlılığı bakımından en çok incelenen kuram (Atabek 1998:155) olması ve Avrupa Birliği’nde gerek geleneksel ve yeni medyanın gerekse toplumsal hareketlerin mülteci ve Müslüman karşıtı kamuoyu oluşturmada kullandıkları yabancı karşıtlığının sürekli gündemde tutulması olgusunu en iyi açıklayan model olması bakımından Gündem Belirleme Kuramı (GBK) incelenecektir. Ardından Almanya’ya sığınan mültecilere karşı başlatılan kampanyada PEGİDA’nın (Patriotische Europäer gegen die Islamisierung des Abendlandes / Batının İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar) sosyal medya aracılığıyla organize ettiği yürüyüşlerin nasıl gündem oluşturduğu, mülteci, yabancı ve İslam karşıtı AfD Partisi (Alternative für Deutschland/Almanya için Alternatif) tarafından bu eylemlerin sürekli gündeme taşınarak/gündemde tutularak politik bir gerçekliğe dönüştüğü merkez basında çıkan haberler bağlamında yazının ikinci bölümünde ele alınacaktır. PEGİDA ve AfD 2015-2016 yılları boyunca yaptıkları mülteci ve İslam karşıtı eylem, gösteri, yürüyüş ve açıklamalarıyla gündemi belirlemiş, medya da “haber dağıtıcısı” kimliğiyle mültecilerin kamuoyunda “tecavüzcü”, “işgalci”, “kriminal dolandırıcılar” olarak resmedilmesine ve kasıtlı bilinç oluşturulma çabalarına istemli ya da istemsiz katkı sağlamıştır. Bu yazının son bölümünde mültecilere atfedilen bu suçlu ve tecavüzcü yaftasının bir gerçeklik olup olmadığı incelenecektir. Bunun için 2005 yılından günümüze kadar Almanya’daki suç oranları değişimleri ve bu değişimlerdeki mültecilerin payları ve işledikleri suç türleri, Almanya İçişleri Bakanlığı’nın yıllık olarak yayınladığı Suç İstatistikleri ışığında, Almanlar ve diğer etnik grupların suç oranlarıyla karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır.

Gündem Belirleme Kuramı

Gündem Belirleme Kuramı (GBK), kitle iletişim araçlarının insanların düşüncelerini yönlendirebildiğine dair kesin inancı olan kuramlara karşı geliştirilmiştir. Bernard Cohen, gündem belirleme kuramını “*medya çoğu zaman ne*

düşüneceğimizi hakkında başarısız olsa da şaşırtıcı bir şekilde ne hakkında düşüneceğimizi söylemede başarılıdır.” cümlesiyle özetlemektedir (Cohen 1963:13). Gerçekten de gündem belirleme kuramı medyanın hangi haberleri ön plana çıkardığı, hangi haberleri önem sırasına göre düzenleyerek izleyiciye sunduğuyla ilgilenmektedir (Maigret 2014:255, McCombs ve Shaw 1972: 176). GBK’na göre bir gazete editörünün ya da televizyon yayıncısının hangi haberleri ne sıklıkla ve ne kadar süreyle verdikleri, o haberler üzerinde belli bir kamuoyunun oluşmasını sağlamaktadır. Böylece kitle iletişim araçları izleyicinin dünyasını haberler arasından yaptığı hiyerarşik seçimlerle düzenleyip organize ederek rastlantısal ya da bilinçli olarak kamuoyunda bir bilinç oluşmasını sağlamaktadır (Atabek 1998:156-157). Genellikle politik gündemin oluşmasını ya da seçim dönemlerini inceleme konusu yapan GBK, bireylerin zihinlerindeki gündemlerin önem sıralaması ile ana akım medyanın gündemindeki haberlerin önem sıralamalarının örtüşüp örtüşmediğini haberlerin medyada verilmiş sıklıkları ve sürelerini baz alarak karşılaştırmaktadır (McCombs ve Shaw 1972: 177). Böylece genel anlamda medya, kamu ve siyaset gündemi olmak üzere üç farklı gündemin oluşumunu ve birbirlerini nasıl etkilediğini araştırmaktadır.

Şekil 1. Dearing ve Rogers’a göre Gündem Belirleme Kuramında üç farklı gündemin oluşumu ve birbirleriyle etkileşimleri

Kaynak: Dearing ve Rogers 1996:5.

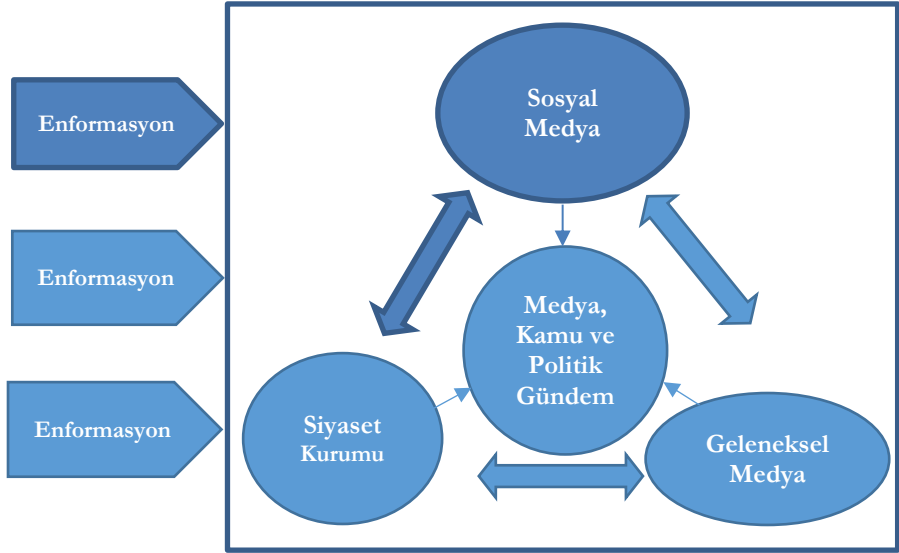
Medya gündemi başlığı altında genellikle medyanın ana kategorileri olan terör, siyaset, ekonomi vb. konularının, medya kuruluşlarının redaksiyon odalarında hangi ekonomik, siyasal ve sosyal kaygılarla seçtikleri araştırılmaktadır. Burada özel ve kamu kurumlarının iletişim koordinatörlerinin etkinliği, kâr maksimizasyonu ve diğer medya kuruluşlarıyla rekabet gibi faktörler devreye girmektedir. Medyanın öncelendiği konularla bireylerin

öncelediği konuların ne kadar birbirlerine benzediği ise kamu gündeminin araştırma sorunudur. Siyaset gündeminde ise vatandaşların siyasi talepleri ile politikacıların bu isteklere ne kadar kulak verdikleri araştırılmaktadır. Vatandaşlar bir yandan basın aracılığıyla taleplerini üst makamlara bildirip siyasetin öncelik vermesi gereken sorunları belirleyebilirken, diğer yandan politikacılar da basın aracılığıyla halkı yönlendirebilmektedirler (Atabek 1998:165-170)¹. Böylece medya gündemi ile siyaset gündemi arasında çift taraflı bir etkileşim oluşmaktadır. Bu karşılıklı etkileşim süreci her üç gündem içinde geçerlidir. Medya bir yandan kamuyu etkileyecek haberler yaparken bir yandan da izleyicilerinin tercih edebilecekleri haberleri gündeme taşımak zorunda kalırlar. Böylece kamunun ilgi duyduğu konular medyanın gündemini de belirlemiştir.

Yukarıda bahse konu olan gündem belirleme kuramları genellikle gazete, radyo, televizyon gibi geleneksel medya araçlarıyla gerçekleşen gündem belirleme süreçlerini ele almaktadır. İnternetin kamusal kullanıma sunulmasıyla birlikte habere ulaşma, haberin aktarımı ve yayılımı da değişime uğramıştır. İnternet ortamında kullanıcıların da etkileşimde bulunmalarını sağlayan sosyal ağlar, çevrimiçi haber siteleri, forumlar, bloglar ve mikrobloglar benzeri birçok yeni medyaya² dâhil olan teknoloji ve uygulama türemiştir. Bireylerin internete dâhil olup fikirlerini beyan ederek birbirleriyle, medyayla hatta siyasetçilerle etkileşimde bulunabilmeleri toplumsal gündemin yeniden kurgulanmasına yol açmıştır. Büyük medya kuruluşlarının, siyasi partilerin yanında artık sıradan vatandaşlar da Facebook ya da Twitter üzerinden paylaştıkları görüşlerle, öne çıkardıkları içeriklerle gündem oluşturma imkânına kavuşmuşlardır. Bireysel kaygıların toplumsal olana taşınması sıklıkla geleneksel medyanın ve parlamenter demokrasinin yaşadığı müzakere kısırlığından ve temsiliyet krizinden kaynaklanmaktadır (Bezci 2015:31,36). Bireysel ya da ortak kaygıları güden insanlar sosyal medya üzerinden bir konu üzerindeki tartışmayı arttırarak geleneksel medyanın veya siyasetin ilgisini çekmeye çalışmaktadırlar. Geleneksel medyanın ya da siyasetin sosyal medyadaki tartışmaların toplumsallaşması karşısında tepkisiz kalamadıkları andan itibaren sosyal medya, medya gündemini / siyasal gündemi belirlemeye başlamaktadır. Sosyal medyanın gündemi belirlemesi, geleneksel medyanın ya da siyasi kurumların gündemi belli bir çerçeve dâhilinde oluşturmasından ziyade bilgilerin paylaşılarak kartopu misali büyümesi, bir anlamda evrimsel bir süreçten geçerek gündeme oturmasıyla meydana gelmektedir (Meriç 2015:255-256).

¹ Gündem belirleme süreçlerine ve kuramlarına yönelik daha ayrıntılı bir inceleme için bakınız; Dearing, W. James ve Rogers M. Everett, (1996), *Agenda-Setting*, Sage Publications, London.

² Gazete, radyo ve televizyon benzeri unsurlardan oluşan geleneksel medya genellikle haberin tek kaynaktan takipçilere yayılması bakımından yukarıdan aşağıya ve tek yönlü gelişen bir haberciliktir. Yeni medya ise öncelikle internette geleneksel medyaya benzer bir şekilde kullanıcılara yönelik veri sunulması ile başlamış (Web 1.0), daha sonra ise forumlar, bloglar, sosyal ağlar üzerinden kullanıcıların internete veri yükleyebilmesi ve paylaşabilmesi ile devam etmiştir (Web 2.0). Web teknolojileri hakkında ayrıntılı bir makale için bakınız; İletişimde Sosyal Medya ve Sosyal Medyada Etkileşim içinde Karakulakoğlu, Geleceğin Web Teknolojileri: Web 3.0 ve Etkileşim, s. 111-131.

Şekil 2. Medya, Kamu Ve Politik Gündemin Oluşumunda Rol Alan Aktörler

Yukarıdaki şekilde görüldüğü üzere dışsal enformasyonlar sadece medya ya da siyaset kurumunu etkilememekte aynı zamanda bu kurumların filtresinden geçmeden sosyal medya aracılığıyla tüm bireylere de yayılmaktadır. Böylece ortaya vatandaşların da müdahil olduğu hatta bazı zamanlar sadece vatandaşların yürüttüğü/belirlediği müzakere alanları ortaya çıkmaktadır. Bu çoklu etkileşim ortamı tüm medya³, kamu ve siyasal gündemi etkileyip yeniden belirlemektedir. Her ne kadar sosyal medya geleneksel medyayı⁴ gündem belirleme konusunda tahtından edemediyse de onu etkili bir biçimde yönlendirebilme konusunda gün geçtikçe güç kazanmaktadır.

Aşırı Sağ Söylem ve Sembollerin Taşiyıcısı Olarak Medya

Hemen hemen bütün ana akım haber ajanslarının internet haberciliği bulunduğu gibi, bu kuruluşlar sosyal medyada attıkları twitler, son dakika mesajları ve açtıkları “#...” ile gündemi belirlemektedir. Ancak haberin yayılmasının dijitalleşmesiyle beraber sivil toplum kuruluşları, sivil inisiyatifler de sosyal medya aracılığıyla gündem oluşturup, gündemi belirleyebilmekte hatta ana akım medyanın ilgisini gönüllü ya da zoraki bir şekilde üzerlerine çekebilmektedir. Böylece ana akım medya güdümünde tek tarafın yönlendirmesiyle gelişen bir gündem belirlemeden ziyade birey ve toplumların

³ Yazının devamında “medya” kavramı, birbirlerini sürekli karşılıklı olarak etkileme güçleri göz önüne alındığında birbirlerinden ayırt edilmelerinin güçleşmesi ve anlamsızlaşması sebebiyle, sosyal medya ve geleneksel medyayı içerecek şekilde bütüncül olarak kullanılacaktır.

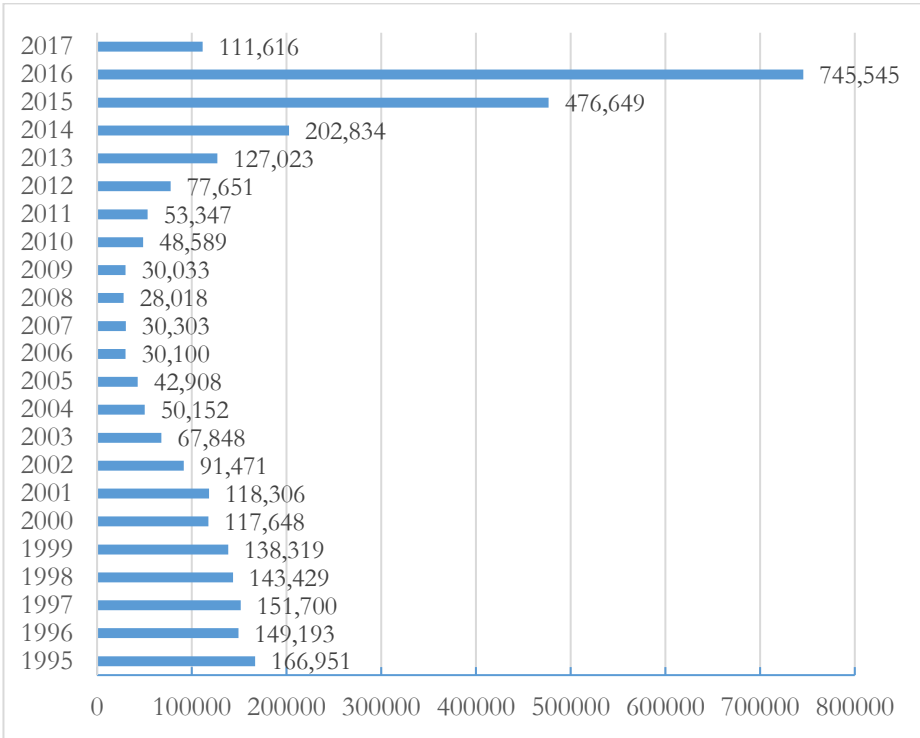
⁴ Geleneksel medya kurumları da teknolojik değişime ayak uydurmak adına çevrimiçi haber siteleri yayınlamakta, bu sitelerde forumlar, bloglar, okuyucu köşeleri açmakta, sosyal ağlarda etkin olarak görünür olmaya devam etmektedir.

da gündeme kısmen müdahil olabildikleri bir etkileşim sürecinden bahsetmek daha yerinde olacaktır. Bu bağlamda bu bölümde 2015 ve 2016 yıllarında ana akım medyada sıklıkla karşılaşılan bazı mülteci karşıtı haber içeriklerine yer verilirken, mülteci ve Müslümanlara karşı en örgütlü ve en güçlü protestoyu gerçekleştiren PEGİDA ve AfD’nin kullandığı söylem ve sembollerden de örnekler verilecektir.

Avrupa’da Göç ve Mülteciler

2001 yılında ABD’de yaşanan terör olaylarından sonra ABD’nin aynı yıl Afganistan’a ardından 2003’te Irak’a müdahalesi bu ülkelerden Ortadoğu ülkelerine ve Avrupa’ya bir göç dalgasının başlamasına yol açmıştır. Ardından DAESH’in 2014 yılında Irak ve Suriye’de yayılması ile Suriye’de ortaya çıkan iç savaşın da etkisi, ayrıca Suriye’den çevre ülkelere ve AB’ye büyük bir göç dalgasının yaşanmasına sebep olmuştur (Tauscher ve Bezci 2016: 78).

Şekil 1. 1995-2017 (Ocak-Haziran) Arası Sığınma Talepleri Sayıları

Kaynak: BAMF Mülteci Raporu 06/2017, s.3.

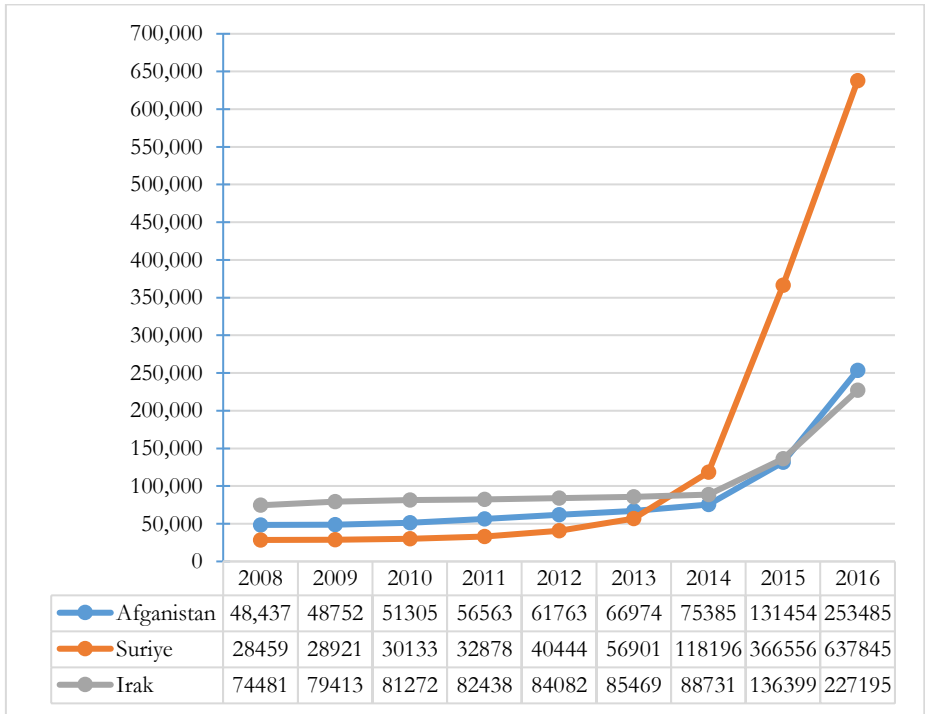
Şekil 1’de görüldüğü üzere 2012 yılından itibaren Almanya’ya sığınma talebinde bulunan mülteci sayısı her sene katlanarak büyümektedir. Türkiye ile AB arasında imzalanan Geri Kabul Anlaşması’nın (GKA) 1 Haziran 2016

yılında yürürlüğe girmesiyle birlikte mülteci başvuru sayılarında ciddi bir azalma gözlemlenmektedir (Hopyar ve Kepenek, 2017:15).

Almanya'da Aşırı Sağ: PEGİDA ve AfD

Son üç yıl içinde Almanya'da yaşanan mülteci artışı aşağıdaki tabloda da görüldüğü üzere Suriyeli, Afgan ve Iraklı sığınmacılardan kaynaklanmaktadır. Hem kültür hem din hem de dış görünüş olarak Almanlardan farklılık gösteren bu göçmenlerin Almanya'ya gelişi Alman halkının geniş bir kesiminde korkuya ve paniğe yol açmıştır. Dini ve kültürel aidiyetlerinin tehdit altında olduğunu hisseden Dresdenli bir grup 2014 yılında PEGİDA ismini verdikleri bir hareket kurmuşlar ve bunu sosyal medya üzerinden örgütlemişlerdir. Kısa zamanda Almanya'nın ve Avrupa'nın diğer şehirlerine yayılan bu hareket, mülteci ve İslam dini karşıtı yürüyüşler ve gösteriler düzenlemek amacı gütmektedir. 2013 yılında Avro Bölgesini Kurtarma Paketine tepki olarak kurulan AfD Partisi ise yer yer söylemleri ve eylemleriyle PEGİDA'nın savunduğu fikirlere destek vermektedir.

Şekil 2. Almanya'da İkamet Eden Afganistan, Irak ve Suriye Kökenlilerin Sayıları 2008-2016

Kaynak: *Nüfus ve İstibdam (Bevölkerung und Erwerbstätigkeit) Cilt 1, Sayı 2, s.30-42.*

PEGİDA’nın kurulduğu 2014 yılından 2016 yılına kadar oluşumun ya da subelerinin Almanya’da gerçekleştirdiği gösterilerde 940 suç -bunların 255’i sağ motivasyonlu suçlardır- işlenmiştir. Alman polislerinin de PEGİDA gösterilerinde işlenen suçlara karşı algı ve bilinç eksikliğinden kaynaklı olarak gerçekleşen bazı olayların görmezden gelindiği hesaba katıldığında sayıların verilen bu rakamlardan çok daha fazla olduğu tahmin edilmektedir⁵. Aynı zamanda mültecilere ve mülteci kamplarına/yurtlarına yönelik saldırıların PEGİDA hareketinin başlaması ve yükselmesiyle eş zamanlı olarak artışa geçmesi önemlidir. Mülteci kamplarına yönelik saldırılar 2013 yılında 69 iken bu sayı 2014 yılında 199’u, 2015 yılında 1005’i⁶ ve 2016 yılında ise 921’i bulmuştur⁷. 2016 yılının ilk dokuz ayında ise mültecilere yönelik yedi cinayet ve 1.800’den fazla saldırı yapılmıştır⁸. Verilen bu rakamlar genelde Alman polislerinin göz yum(a)madığı ya da inkâr edilmesi mümkün olmayan suçları kapsamaktadır. Mültecilerin yasal haklarının bilincinde olmamaları, sınır dışı edilme korkuları gibi sebepler gerçekte mültecilerin maruz kaldığı şiddet, hakaret ve dışlanma vakalarının tam sayısının bilinmemesine yol açmaktadır.

Sağ motivasyonlu suçların artışı sadece PEGİDA oluşumunun içinde yer alan Neonaziler gibi radikal unsurlardan kaynaklanmamaktadır. Aynı zamanda PEGİDA ve AfD’nin gerek yürüyüş ve gösterilerinde kullandıkları mültecileri ve Müslümanları suçlu ilan eden, ötekileştiren söylem ve pankartlar, gerekse bu söylemlerin medya ve sosyal medya aracılığıyla geniş halk kitlelerine aktarımı mültecilere karşı işlenen suçların hem görmezden gelinmesine hem de haklı kabul edilmesine yol açmaktadır. Ayrıca Alman güvenlik güçlerinde mültecilere karşı işlenen suçlara karşı duyarsızlık hatta yer yer destek de PEGİDA’nın ve AfD’nin gündeme taşıdığı eylem ve söylemlerinden de beslenmektedir.⁹

Aşırı Sağ Söylemler ve Semboller

Mültecilere karşı Alman aşırı sağının ve medyanın yaşadığı iki ana kırılmadan söz etmek mümkündür. Bunlardan birincisi, Almanya başbakanı Angela

⁵ Bei Pegida und Co. grassiert die Gewalt, <http://www.tagesspiegel.de/politik/von-koerperverletzung-bis-hitlergruss-bei-pegida-und-co-grassiert-die-gewalt/12631012.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.

⁶ Gewaltwelle: BKA zählt mehr als tausend Attacken auf Flüchtlingsheime, <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/fluechtlingshoer-bundeskriminalamt-zaehlt-mehr-als-1000-attacken-a-1074448.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017

⁷ Fast 1000 Anschläge auf Flüchtlingsheime im Jahr 2016, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article160655659/Fast-1000-Anschlaege-auf-Fluechtlingshoer-im-Jahr-2016.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.

⁸ Fremdenfeindliche Gewalt drastisch gestiegen, <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/fluechtlinge-rechte-gewalt-gegen-auslaender-nimmt-zu-a-1113669.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.

⁹ Burada Alman güvenlik güçleri arasında zaman zaman aşırı sağ hareketler lehine ortaya çıkan destek hareketlerinden bir tanesi örnek olarak verilecektir. 2016 Mart ayındaki eyalet seçimlerinden bir hafta önce Jena şehrinde düzenlenen AfD mitinginde görev alan bir polis aracının ön camına, kapağında AfD eşbaşkanının fotoğrafının bulunduğu sağ popülist “Compact” dergisi polis memurları tarafından konulmuştur! Bunun yanı sıra Alman ordusu içerisinde de aşırı sağa sempati duyan birçok askerinin bulunduğu yer yer basında çıkan haberler ve soruşturmalarda gündemi meşgul etmektedir. AfD-Demo: Polizisten wegen rechter Zeitschrift in Einsatzwagen versetzt, <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/compact-im-fahrzeug-thueringer-polizisten-versetzt-a-1081693.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.

Merkel'in son on yıldır, Uyum Zirveleri ve İslam Konferansları düzenlemesi gibi, göçmen ve Müslümanlara “yakın” politikalarının zirve noktasını oluşturan 2015 Eylül ayında “Wir schaffen das.” (Bunu Başaracağız.) mottosuyla mültecilere kapılarını açmasıdır. Özellikle yıl sonuna kadar ülkeye 800 bin mültecinin beklendiğinin açıklanması ve Merkel'in mültecileri ziyaret ederek selfie çektirmesi sonrasında öncelikle PEGİDA ve AfD'nin ama aynı zamanda sağ ve sol medyanın ağır eleştirilerine maruz kalmasına ve kendisine Die Welt, Frankfurter Allgemeine, Berliner Tageszeitung, ZDF gibi Almanya'nın sayılı gazetelerince ve resmi devlet kanalında “Flüchtlingskanzlerin” (“mültecilerin başbakanı”) lakabının takılmasına yol açmıştır¹⁰. Ancak Merkel'e yönelik medyanın eleştirileri genellikle sokak eylemleri düzenleyen PEGİDA'nın kullandığı ve gündemi belirlediği söylemlerin sıklıkla haberleştirilmesi üzerinden gerçekleştirilmiştir. Örneğin Merkel'in PEGİDA eylemlerinde başörtülü ya da burkalı bir şekilde resmedilmesi olağan hale gelmiş ve başörtülü Merkel fotoğrafları da haberi yayma etkinliği çerçevesince medya tarafından kullanılmıştır¹¹.

Aşırı sağın gösterilerinde ve sosyal medyada kullanılan başörtülü Merkel motifi o kadar gündemi belirlemeye başlamıştır ki Alman devletinin resmi kanalı ARD tarafından hazırlanan bir programda Almanya Federal Meclisi'ne kubbeler ve minareler monte edilmiş ve Merkel'e fotomontajla burka giydirilmiştir¹². Merkel'in mülteci politikasının eleştirildiği programda ülkeye kabul edilen Müslümanların Alman değerlerini ve anayasasını tahrif edip etmeyeceği hem halkla hem siyasilerle hem de mültecilerle yapılan röportajlar ile sorgulanmaktadır. Bu sorgulamanın kaynağı PEGİDA'nın sokak eylemlerinde ve AfD'nin gösterilerinde bulmak mümkündür. Elleri *Wir sind das Volk!* (Biz Halkız!), *Unser Land, Unsre Werte.* (Bizim ülkemiz, bizim değerlerimiz.), *Wir essen Schweinefleisch.* (Biz domuz eti yeriz.) yazılı pankartlarla gösteri yapan gruplar içeriği belli olmayan bir “Biz” ve “Alman değerleri” kavramları üretmek mültecilere öteki olduklarına ve istenmediklerine dair çağrıda

¹⁰ Merkel die “Flüchtlingskanzlerin” - Razzien in deutschen Fernbussen, <http://www.berliner-tageszeitung.de/politik/3516-merkel-die-fl%C3%BChtlingskanzlerin-razzien-in-deutschen-fernbussen.html>, Die Flüchtlingskanzlerin und die Angst vor dem Bösen, https://www.welt.de/newsticker/dpa_nt/afxline/topthemen/hintergruende/article160478021/Die-Fluechtlingskanzlerin-und-die-Angst-vor-dem-Boesen.html, “Jetzt hat Deutschland die Welt erobert”, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article146281737/Jetzt-hat-Deutschland-die-Welt-erobert.html>, “Die Flüchtlingskanzlerin“ Rätsel Merkel, <http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/medien/zdf-reportage-die-fluechtlingskanzlerin-ueber-angela-merkel-14274593.html>, ZDFzoom: Die Flüchtlingskanzlerin, <https://www.zdf.de/dokumentation/zdfzoom/die-fluechtlingskanzlerin-was-treibt-angela-merkel-an-100.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.

¹¹ Aufwühlender Montag: Pegida-Anhänger und die Gegendemos in Bildern, <http://www.augsburger-allgemeine.de/politik/Aufwuehlender-Montag-Pegida-Anhaenger-und-die-Gegendemos-in-Bildern-id32620807.html>, “Menschenverachtung ist normal geworden”, <http://www.handelsblatt.com/politik/deutschland/rassismus-in-sachsen-menschenverachtung-ist-normal-geworden/13529830.html>, “Der Islam gehört zu Deutschland”

Merkels Islam-Aussage ruft geteiltes Echo hervor, <http://www.rp-online.de/politik/deutschland/angela-merkel-polarisiert-der-islam-gehoert-zu-deutschland-aid-1.4795701>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

¹² Bericht aus Berlin, <http://www.ardmediathek.de/tv/Bericht-aus-Berlin/bericht-aus-berlin/Das-Erste/Video?bcastId=340982&documentId=30914272>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

bulunmakta, her hafta düzenli olarak gerçekleştirdikleri gösterilerle gündemi belirlemeye çalışmaktadır¹³.

Aşırı sağın ötekileştirerek gündeme taşıdığı sadece mülteciler ve Müslümanlardan oluşmamaktadır. Aşırı sağ aynı zamanda mülteci politikasını uygulayan ve destekleyen siyasileri de vatan haini ilan ederek gösterilerinde Almanya Başbakanı Merkel’in ve dönemin Başbakan yardımcısı Sigmar Gabriel’in asılmasını sembolize eden darağaçları kurdu.

Mültecilerin Almanya’yı işgal ettiğine, Alman değerlerini ve Almanya’yı tehlikeye attığına dair yapılan gösteriler ve medyanın bu gösterileri gündeme taşıyarak kamu gündemini oluşturması siyasileri farklı politikalara yöneltmek zorunda bırakmıştır. Merkel gelen baskılarla başa çıkabilmek adına öncelikle iltica haklarını sınırlayan iki adet İltica Paketini parlamentodan geçirtti. Ardından Türkiye ve diğer ülke ile GKA yaparak hem gelen mülteci sayısını kontrol altına almaya çalışmakta hem de mülteciler arasından kalifiye olanları seçerek Alman ekonomisine katkı sunacak mültecileri ülkesinde tutmaya çabalamaktadır.

Alman aşırı sağının ve medyanın yaşadığı diğer bir kırılma ise 2015 yılını 2016’ya bağlayan yılbaşı gecesinde yeni yılın gelişini Köln’ün farklı yerlerde kutlayan kadınlara yönelik toplu taciz olaylarının yaşanmasıdır. Şehrin farklı bölgelerinde tecavüz, taciz, hırsızlık gibi suçlardan kaynaklı toplam 1.182 suç duyurusunda bulunulmuştur. Bunların 497’si cinsel saldırı suçudur. Olaylardan sonra Köln polisi yeterince önlem almamakla ve gerekli müdahalede bulunmamakla suçlanmıştır. Olaya karışan gruplarda suçlananların, 55’i Faslı, 53’ü Cezayirli, 22’si Iraklı, 14’ü Suriyeli ve 14’ü Alman, çoğunluğunun son dönemde Almanya’ya gelen genç yaştaki mültecilerden oluşması hem aşırı sağ kesimde hem de medyada büyük yankı uyandırmıştır¹⁴. PEGİDA yaşanan olayı doğrudan 2015 yazında Almanya’ya gelen mültecilerle bağdaştırmış ve gösterilerin de tecavüzcü ve mülteci kelimelerinin birleşiminden oluşan “Rapefugees” pankartlarını kullanmaya başlamıştır¹⁵. Yaşananlar aylarca medyanın en önemli gündem maddesini oluşturmuş ve hala ülkenin herhangi bir yerinde cinsel içerikli bir suç işlendiği zaman tekrar tekrar 2015/2016 yılbaşı gününe atıf yapılmaktadır.

Olayın sokak gösterilerinde, medyada ve sosyal medyada gündemde kalması Alman toplumunu o kadar derinden etkilemiştir ki asılsız kaçırılma, tecavüz vakaları da polise bildirilmiş, sürekli tecavüzcü, hırsız, şiddet eğilimli mülteciler imajı gündemde tutulmuştur. Yaşanan vakanın yansımaları sadece Almanya ile

¹³ Pegida demonstrier wieder in Würzburg, <http://www.wuerzburgerleben.de/2015/10/06/pegida-demonstrier-wieder-in-wuerzburg/>, Wem gehört der Slogan: “Wir sind das Volk?”, <https://www.svz.de/incoming/wem-gehört-der-slogan-wir-sind-das-volk-id12811571.html>,

¹⁴ “Vielleicht habe ich den Frauen zu wenig Trost gespendet”, <http://www.zeit.de/zeit-magazin/2016-06/henriette-reker-armlaenge-acusserung-fehler>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

¹⁵ Anzeigenwelle gegen Sachsens rechte Köpfe, <http://www.endstation-rechts.de/news/kategorie/afd/artikel/anzeigenwelle-gegen-sachsens-rechte-koepfe.html>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

sınırlı kalmamış, mültecilere yönelik tecavüzcü algısı diğer Avrupa ülkelerine de yayılmıştır. Bunun bir örneğini Polonya’da yayınlanan wSIECİ dergisinin Şubat 2016 kapak resmi oluşturmaktadır. “İslam Avrupa’ya Tecavüz Ediyor” manşetiyle çıkan dergi kapağında AB bayrağına sarılı sarışın bir kadının koyu tenli, kılı erkekler tarafından çekştirilip saldırıya uğradığı gösterilmektedir. Başka bir örnek ise Fransa’da yayınlanan Charlie Hebdo dergisinde yer alan karikatürdür. Karikatürde, cesedi Bodrum’da kıyaya vuran Aylan Kurdi’ye atıfla; “Küçük Aylan büyüdüğünde ne olurdu?” diye soruluyor ve karşılığında cevap olarak “Almanya’da tacizci.” olabileceği belirtilmektedir (Hoppyar ve Kepenek, 2017:16-17). Burada yer verilen birkaç örnek medyada ve sosyal medyada mültecilerin Almanya’daki konumunu sorgulayan ve suçlayan yüzlerce, karikatür, resim, fotomontaj ve haberden sadece ufak bir kesittir. Köln’de yaşanan olayın tüm batı dünyasını etkileyecek kadar büyümesinin arkasında yatan nedenler arasında olayın Avrupa’da uzun zamandır yaşanan en çarpıcı taciz vakası olmasının yanı sıra belli bir kesimin mültecilerden kaynaklı herhangi bir kötü durumu sabırsızlıkla beklemesi de bulunmaktadır¹⁶.

Medyanın gündemden düşürmediği ve gösterilerin durmadığı bir ortamda siyasiler kendilerini “kamu vicdanını” rahatlatacak adım atmak zorunda hissettiler. Haziran 2016’da Federal Meclis cinsel içerikli suçlara yönelik cezalarda artırımı gitti. Aynı zamanda oturma izni olmayan mültecilerin herhangi bir taciz olayına karışmaları halinde sınır dışı edilmeleri de yasalaşmış durumdadır¹⁷. Hatta yasanın yürürlüğü girmesinden sonra tacizde bulunan bir Libya’lı, Mayıs 2017’de dört ay hapis cezası almıştır¹⁸. Aynı şekilde olayların uluslararası etkisi de bulunmaktadır. Slovakya olaylardan sonra Müslüman mültecilerin ülkeye alınmayacağını açıklamış¹⁹, Belçika ise mültecilere, kadınlara nasıl davranılması gerektiğine dair kurslar verilmesini planlamıştır²⁰.

Köln’de yaşanan taciz olayının yansımaları sadece bu olaylarla sınırlı değildir. Bazı belediyeler erkek mültecilerin havuzlara girmesini ya yasaklamış²¹ ya da erkek mültecilerin davranış kurslarından aldıkları ehliyetlerle erkek mültecilerin havuza girmelerine müsaade etmiştir²². Ayrıca havuzda nasıl davranılması

¹⁶ Vier Lehren aus der Silvesternacht in Köln, <http://www.zeit.de/zeit-magazin/2016-06/koeln-silvester-lehren-polizei-gewalt>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

¹⁷ Grapschen ist jetzt strafbar, <http://www.sueddeutsche.de/politik/bundestagsentscheidung-sexualstrafrecht-nein-heisst-jetzt-nein-1.3068196>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

¹⁸ Grapscher muss in Haft - Erstes Urteil nach neuem Strafrecht, <http://www.bild.de/news/aktuelles/news/grapscher-muss-in-haft-erstes-urteil-nach-51696366.bild.html#fromWall>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

¹⁹ Slowakei will muslimische Flüchtlinge nicht ins Land lassen, <http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-01/fluechtlingspolitik-ueberfaelle-koeln-slowakei-polen>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

²⁰ Belgien plant Kurse für Flüchtlinge zum Umgang mit Frauen, <http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-01/sexuelle-belaestigung-belgien-kurse-umgang-mit-frauen>, Erişim Tarihi 06.08.2017.

²¹ Stadt erteilt männlichen Flüchtlingen Badeverbot, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article151041129/Stadt-erteilt-maennlichen-Fluechtlingen-Badeverbot.html>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

²² Badepass für Flüchtlinge, <http://www.sueddeutsche.de/panorama/integration-badepass-fuer-fluechtlinge-1.2821133>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

gerektiğine dair resimlerin yer aldığı Arapça broşürler bastırılmıştır²³. Bazıları ise Köln’de yaşanan olayların kendi bölgelerinde de yaşanabileceğini öne sürerek karnaval / şenlikleri iptal etmiştir²⁴.

Yaşanan bir hadisenin mevcut olan önyargılar ve yabancı düşmanlığıyla birleşmesi mültecilere karşı önlenemez bir kuşkuya yol açmıştır. PEGIDA ve AfD gibi aşırı sağ grupların Köln olaylarını iki yılı aşkın süredir sürekli gündeme taşımaları, medyanın her taciz vakasında aynı olaylara atıf vermesi ve medya ile kamu gündeminden etkilenen siyasilerin halkta yaratılan infial, kolay yolu seçerek mülteciler aleyhine çözmek istemesi, mültecilere karşı var olan suçlu tecavüzcü algısının sürmesine yol açmaktadır. Mülteciler açısından hem ayrımcılığı hem de dışlanmayı beraberinde getiren bu uygulamalar savaştan ve ekonomik yıkımdan kaçarak Almanya’ya sığınan insanları rencide etmektedir. Havuzlarda, restoranlarda, okullarda, medyada, kısacası kamusal alanlarda bu tür ayrımcılığa maruz kalan mülteciler içine kapanmakta, Alman toplumuna karışmakta güçlük çekerek gettolaşmaya sürüklenmektedir²⁵. Bu durumda Alman halkının ve devletin mültecilerden talep ettikleri Alman değerlerine saygı ve uyum gerçekleşmemektedir. Bir yandan paralel toplumlar oluşurken, Alman toplumu da mültecilere karşı olanlar ve mültecilere toleranslı davrananlar olmak üzere iki ayrı kampa ayrılmaktadır.

Suçlu Mülteciler Algısı ve Gerçekler

Almanya 55 yılı aşkın bir süredir konuk işçi, mülteci, sığınmacı vb. statülerle ülkesine göçmen alan ve bu göçmenlerle de 55 yılı aşkın bir zamandır bir arada yaşayan insanlardan oluşmaktadır. Ayrıca Almanya, Avrupa’da en çok göçmen barındıran ülke konumundadır. Ancak göçmenlerle yaşamak her zaman onları kabul etmek ve anlamak manasına gelmemektedir. 60’lı ve 70’li yıllarda Alman ekonomisine verdikleri katkılardan ötürü konuk işçilere sempati duymalarına rağmen 70’lerin sonunda baş gösteren petrol krizi ve bununla bağlantılı ekonomik kriz giderek ülkede yaşayan göçmenlerin sorgulanmasına yol açmıştır. Özellikle iki Almanya’nın 90’larda birleşmesiyle Neonazi gruplar daha görünür olmaya başlamış, Türkler üzerinden yürütülen yabancı düşmanlığı ölümle sonuçlanan kundaklamalara, saldırılara kadar varmıştır. 11 Eylül saldırılarından sonra etnik kökene dayalı yabancı düşmanlığı yerini dini ve kültürel yabancı düşmanlığına bırakmıştır. Medya’nın daha önceleri Türk göçmenler hakkında

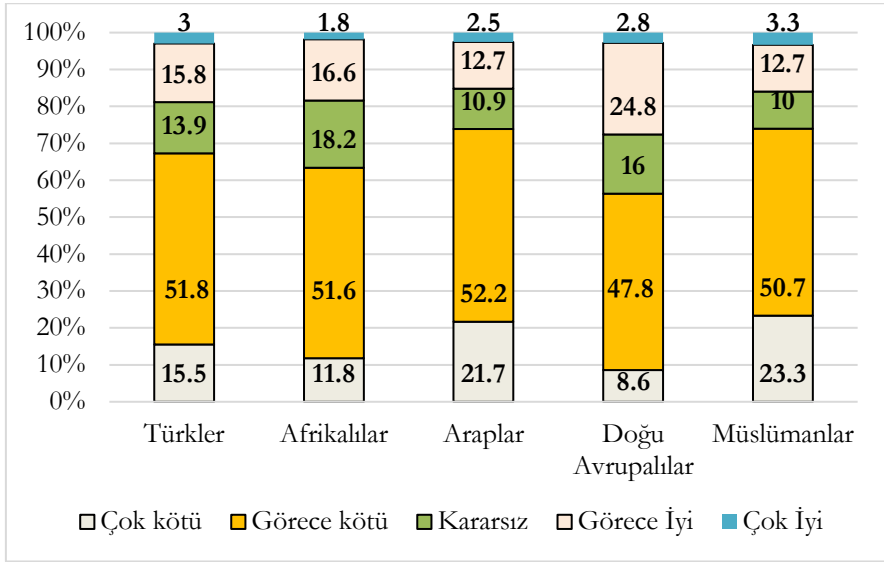
²³ Münchner Schwimmbäder: Verhaltensregeln für Flüchtlinge, <https://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/2016/01/17/muenchner-schwimmbaeder-verhaltensregeln-fuer-fluechtlinge/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

²⁴ Rheinberg sagt Karnevalszug wegen Flüchtlingen ab, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article151024931/Rheinberg-sagt-Karnevalszug-wegen-Fluechtlingen-ab.html>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

²⁵ Mülteci ve sığınmacıların 2014 yılından bu yana yaşadıkları ve halen artarak devam eden ayrımcılık ve bu bağlı olarak gettolaşma süreçleri, batı dünyasında 70’li yıllarda yaşanan ekonomik kriz ardından konuk işçilerin yaşadıkları deneyimleri akıllara getirmektedir. Özellikle 90’lı yıllarda Neonazi terörüne maruz konuk işçiler sonu ölüme sonuçlanan birçok saldırıya maruz kalmışlardır.

yaptıkları tembel, Alman ekonomisini sömüren suçlu yabancı sembolleştirilmesi özellikle 2014 yılında başlayan göç dalgasıyla Müslümanlara yönelmiştir.

Şekil 3. Aşağıdaki Göçmen Gruplarının Medyada Nasıl Gösterildiğini Düşünüyorsunuz?

2011 yılında yapılan bir araştırmaya göre göçmen geçmişine sahip kişiler Şekil 3'te de görüldüğü üzere tüm göçmen gruplarının medyada %60-70'lere varan bir şekilde çok kötü ve kötü gösterildikleri kanaatindedir.²⁶ Aslında Almanların %68'i göçmenlerle karşılaşmalarında iyi deneyimler yaşamış²⁷ olmalarına rağmen göçmenlerin medya üzerinden yaratılan algısı halkta göçmenlere karşı önyargı ve korku oluşmasını sağlamaktadır. Almanların %29'u Müslümanlardan doğrudan korkarken²⁸, 2016'da yapılan bir çalışma Almanların %82'sinin İslam kelimesini kadın mağduriyeti, %72'sinin fanatiklikle, %64'ünün şiddete hazır olmakla bağdaştırdığını, sadece %7'sinin barışçılıkla, %6'sının insan haklarına saygıyla ve %5'inin hoşgörüsüyle ilişkilendirdiğini göstermektedir²⁹. Medya sadece İslam'a ve Müslümanlara yönelik değil, aynı zamanda Almanya'da yaşayan yabancı sayılarına yönelik gerçeği yansıtmayan algının oluşumuna da katkı sağlamaktadır. Buna göre Almanya'da gerçekte nüfusun

²⁶ Wie schätzen Sie die Darstellung der folgenden Zuwanderergruppen in den Medien ein?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/254709/umfrage/darstellung-von-zuwanderern-in-den-medien/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

²⁷ Haben Sie persönlich mit Zuwanderern in Deutschland eher positive oder eher negative Erfahrungen gemacht?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/164971/umfrage/persoene-erfahrungen-mit-zuwanderern/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

²⁸ Haben Sie persönlich Angst vor in Deutschland lebenden Muslimen?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/169288/umfrage/angst-vor-muslimen-in-deutschland/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

²⁹ Woran denken Sie beim Stichwort Islam?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/563145/umfrage/umfrage-zu-assoziationen-zum-islam/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

sadece %13’ü göçmenlerden oluşurken toplumda göçmenlerin ülke nüfusuna oranına yönelik algısı %23’tür³⁰. Bu durum Almanların, Almanya’nın en önemli gündem maddesi nedir sorusuna verdikleri yanıtla da örtüşmektedir.

Tablo 1. Size Göre Almanya’nın Karşı Karşıya Kaldığı En Önemli Problemler Nelerdir?

Gündem Maddesi³¹	2015 Baharı	2015 Güzü	2016 Baharı	2016 Güzü	2017 Baharı
Göç	46%	76%	56%	45%	37%
Eğitim	21%	11%	13%	15%	22%
Emeklilik Sigortası	15%	8%	19%	22%	18%
Sağlık ve Sosyal Güvence	15%	8%	9%	11%	13%
Kriminalite	14%	15%	17%	17%	20%
İşsizlik	13%	11%	9%	8%	8%
Çevre, İklim ve Enerji	12%	8%	10%	11%	11%
Terörizm	12%	10%	26%	28%	27%
Fiyat artışı ve Enflasyon	10%	8%	7%	8%	9%

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere göç sorunu Almanlar için en önemli gündem maddesini oluşturmaktadır. 2015 baharında Almanların %46’sı için sorun teşkil eden göçmenler, geçen altı ay içerisinde mültecilerin daha yoğun bir şekilde Almanya’ya gelmesiyle Almanların %76’sı için sorun haline gelmiştir. Yapılan GKA anlaşması ile göçmen sayılarında yaşanan azalma oranı 2017’nin baharında %37’lere kadar gerilemiştir. Ancak burada dikkat çeken unsur, halkın göç gündeminin azalmasının yanında, %14’lük kriminalite sorununun 2015/2016 yılbaşı gecesi yaşanan taciz olaylarından sonra, önce %17’ye ardından %20’ye çıkmasıdır. Bu tarih, yukarıda bahse konu olan medyanın 2015/2016 yılbaşı günü yaşadığı kırılmaya da denk düşmektedir. Medya, yaşanan taciz olayından sonra Ege ve Akdeniz’den gelen mülteci botlarıyla, sınırda bekleyen kalabalıklarla ve ülkeye giriş yapan sığınmacılarla ilgilenmeyi azaltmış, hali hazırda ülkede bulunan mültecilerin Alman değerleriyle uyum sağlayıp sağlayamayacağı, mültecilerle birlikte suç oranların nasıl değişim gösterdiği ve organize suç örgütlerinin gelişip gelişmediğine odaklanmıştır. Herstermann’ın, Bild, Süddeutsche Zeitung (SZ), Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) ve die Tageszeitung (taz) gazetelerindeki 283 yazıyı ve ARD, ZDF, RTL, RTL II, Sat.1, ProSieben, kabel eins ve Vox televizyon kanallarındaki 81 yayını incelediği araştırması bu yönde önemli veriler göstermektedir. Araştırmaya göre kanallar, göçmenlerin karıştığı suç olayları

³⁰ Was schätzen Sie, wie hoch ist der Ausländeranteil in ihrem Land?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/368738/umfrage/gefuehlt-und-tatsaechlicher-auslaenderanteil-in-ausgewaehlten-laendern/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

³¹ Welches sind Ihrer Meinung nach die wichtigsten Probleme, denen Deutschland derzeit gegenübersteht?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/2739/umfrage/ansicht-zu-den-wichtigsten-problemen-deutschlands/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

hakkında, 2014 yılına nazaran dört kat daha fazla -aynı dönemde Federal Emniyet Genel Müdürlüğü verilerine göre yabancıların suç işleme oranı sadece üçte bir artmıştır- haber yapmışlardır. Almanya'nın en çok okunan gazetesi Bild'de göçmenler verilen haberlerin %64,3'ünde, SZ'da %39,5'inde, FAZ'da %38,2'sinde, televizyon kanallarının ise %52,2'sinde suça karıştıkları zaman haberleştirilmişlerdir. Bild gazetesinde göçmenlerle ilgili çıkan yazıların sadece %3,2'sinde, FAZ'ın %20'sinde yabancı uyruklu birinin fikirlerine de yer verilmiştir. Bunun yanında göçmenler medyada çoğu zaman korku figürü olarak verilmekte, haberlerde ya da yazılarda göçmenlerin trajik, umutsuz, yıkıma uğramış haldeki fotoğrafları kullanılmaktadır³².

PEGİDA ve AfD'nin Almanya'nın her köşesinde en az haftada bir düzenledikleri gösteriler ve bu gösterilerde mülteciler ve Müslümanların istemedikleri, sürekli kriminal, tecavüzcü, hırsız olarak aşağılanmaları, medya ve günlük yaşamda sürekli suça ilişkilendirilmeleri yaşam mücadelesi veren mültecileri fiziksel olduğu kadar psikolojik olarak da etkilemektedir. 2014 -2016 yılları arasında fiziksel ve psikolojik baskıya dayanamayan en az 433 mültecinin intihar girişiminde³³ bulunduğu onlarcasının ise ölümle sonuçlandığı tahmin edilmektedir³⁴. Eyaletlerin tüm ısrarlara rağmen istatistik tutmamaları gerçek rakamlara ulaşılmasını engellemektedir.

Mülteciler, aşırı sağ sempatanları ve halkın önemli bir kesimi tarafından gerek gösterilerde gerekse sosyal medyada tecavüzcü, saldırgan, hırsız olarak suçlanmakta, medya da bu suçlamaları ve gösterileri sürekli haberleştirerek kamu gündeminin oluşturulmasına katkı vermektedir. Ancak bu suçlamalar gerçeği ne kadar yansıtmaktadır? Mülteciler gerçekten devamlı suç işleyen, kadınları taciz eden, şiddete meyilli insanlar mıdır? Yoksa Almanya İçişleri Bakanlığı'nın açıkladığı gibi mülteciler, sadece Almanlar kadar mı³⁵ suça meyillidir?

2005 yılından sonra Almanya'da işlenen suç oranlarına bakıldığında zaman yıllar içerisinde 6.287.780'den 5.884.815'e düştüğü (%-6,4) görülmektedir. Bu düşüş Şekil 1'de de gösterildiği gibi 2012 yılından sonra Almanya'ya katlanarak gelen mülteci sayısına rağmen devam etmiştir.

³² Medien erzeugen verzerrtes Bild von Flüchtlingen, <http://www.fr.de/kultur/netz-tv-kritik-medien/medien/seit-silvester-in-koeln-medie-n-erzeugen-verzerrtes-bild-von-fluechtligen-a-1323914>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

³³ Anzahl der registrierten Suizidversuche und Suizide von Flüchtlingen in Deutschland in den Jahren von 2014 bis 2016, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/687012/umfrage/suizidversuche-von-fluechtligen-in-deutschland/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

³⁴ Sadece Baviera Eyaleti'nde 2016 yılında mülteciler dördü ölümle sonuçlanan 162 intihar girişiminde bulunmuştur. Zahl in Bayern verdreifacht – Grüne machen Asylpolitik verantwortlich, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article163338722/Zahl-in-Bayern-verdreifacht-Grueene-machen-Asylpolitik-verantwortlich.html>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

³⁵ "Zuwanderer sind nicht krimineller als Deutsche", <http://www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2016-06/bundeskriminalamt-statistik-straftaten-asylbewerber>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

Tablo 2. Almanya’da 2005-2016 Yılları Arasında İşlenen Suç Oranları³⁶

Yıl	Nüfus	Bir önceki yıla oranla Nüfus Değişimi	İşlenen Suçlar (Oturum Yasasına karşı işlenenler dâhil)	Bir önceki Yıla Oranla İşlenen Suçlar Değişimi	İşlenen Suçlar	Bir önceki Yıla Oranla İşlenen Suçlar Değişimi
2005	82.501.000	0,0	6.391.715	-3,6	6.287.780	
2006	82.438.000	-0,1	6.304.223	-1,4	6.203.074	-1,3
2007	82.314.900	-0,1	6.284.661	-0,3	6.195.622	-0,1
2008	82.217.800	-0,1	6.114.128	-2,7	6.036.828	-2,6
2009	82.002.400	-0,3	6.054.330	-1,0	5.980.089	-0,9
2010	81.802.300	-0,2	5.933.278	-2,0	5.859.125	-2,0
2011	81.751.602	-0,1	5.990.679	1,0	5.912.355	0,9
2012	81.843.743	0,1	5.997.040	0,1	5.908.011	-0,1
2013	80.523.746	(x)	5.961.662	-0,6	5.851.107	-1,0
2014	80.767.463	0,3	6.082.064	2,0	5.925.668	1,3
2015	81.197.537	0,5	6.330.649	4,1	5.927.908	0,0
2016	82.175.684	1,2	6.372.526	0,7	5.884.815	-0,7

Ancak mülteciler hakkında çıkan haberlerde ya da sosyal medyada genellikle Tablo 2’nin 4. ve 5. sütunundaki veriler temel alınmaktadır. Bu verilerde, Almanya’da işlenen suç oranlarına, oturum yasası, iltica yasası ve AB serbest dolaşım yasasına karşı işlenen suçlar da dâhil edilmektedir. Ancak hareket halinde sığınacak yer arayan mültecilerin serbest dolaşım yasalarına muhalefet etmeleri onları suçlandıkları şekilde tecavüzcü, hırsız, şiddet eğilimli yapmamaktadır. Bu sebeple bundan sonraki istatistiklerde verilen suç oranları ve şüpheli sayıları oturum yasasına aykırı olarak işlenen suç ve şüphelileri kapsamamaktadır.

Tablo 3. Almanya’da 2012-2016 Yılları Arasında Alman Olmayan Şüphelilerin Sayısı³⁷

	2016	2015	2014	2013	2012
Şüpheli Sayısı	2.022.414	2.011.898	2.054.441	2.028.991	2.041.963
Almanlar	1.406.184	1.456.078	1.532.112	1.555.711	1.591.728
Alman olmayanlar	616.230	555.820	522.329	473.280	450.235
Göçmenler	174.438	114.238			

2012 yılından Haziran 2017 yılına kadar Almanya’nın sadece yasal yollarla kabul ettiği iltica başvuru sayısı 1.536.644 kişidir ve hali hazırda Almanya’da

³⁶ Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2016, s.24.

³⁷ Federal Emniyet Müdürlüğü, aşırı sağ grupların, medyanın ve politikacıların istatistikleri bilinçli olarak çarpıtılmalarının önüne geçmek adına 2016 yılına dair yayınladığı suç istatistikleri raporunda Alman olmayanların işledikleri toplam suç sayılarından oturum yasasına karşı işlenen suçların sayısını çıkararak ayrı bir tabloda yayınlamaya başlamıştır. 2016 yılında ilk defa suça karışanlar arasında ayrıca mültecileri, izinsiz kalanları vb. göçmenleri kapsayan bir Göçmenler kategorisi istatistiklere eklenmiştir. Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2016, s.10, Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2014, s.5,11, Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2012, s.5,10.

oturum hakkı bulunan 9 milyona yakın yabancı bulunmakta ve bu yabancılar da yukarıdaki istatistiğe dâhildir. Görüldüğü üzere mülteci sayısının en yüksek olduğu dönemde dahi göçmenlerin suça karışma oranları toplam suç sayısının %8,6'sında kalmaktadır. Bunun yanında, sağlık, eğitim, seyahat, çalışma haklarının güvencesi ve hayatın her türlü konforunun sunulduğu, kendi ülkelerinde yaşayan Almanlarla, tüm bu haklardan yoksun bulunan ya da kısıtlı haklara sahip olan, iç savaştan kaçarak birçok insani trajedi yaşamış, gelecek kaygısı, yoksulluk ve umutsuzluk içindeki mültecilerin karıştıkları suç oranlarının karşılaştırılması çok da anlamlı değildir. Ayrıca Alman toplumunun demografik yapısıyla, göçün zorluğundan ötürü genç erkeklerin ağırlıklı olduğu mültecilerin demografik yapıları da benzerlik göstermemektedir. Ancak medyanın ve popülist politikacıların -bunların bilinmesine rağmen- bu grupların istatistikleri çarpıtarak kullanmaları bu incelemeyi gerekli kılmaktadır.

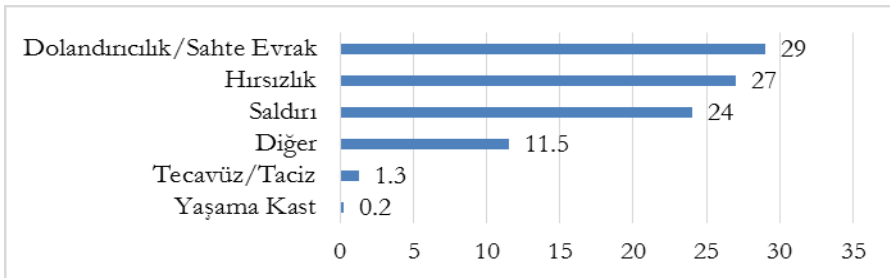
Tablo 4 incelendiğinde 2015 yılından beri suçlu göçmen algısına maruz kalan Suriyeliler, Iraklılar ve Afganların, suç şüphesi altında bulunan göçmenler arasında da üst sıralarda yer almadıkları görülmektedir. Romanya, Polonya, Sırbistan, İtalya gibi Avrupa ülkelerinden gelen ve Almanlarla aynı dine mensup kişilerin işledikleri suç oranları Suriyeli, Iraklı ya da Afganlardan çok daha yüksek ya da en azından aynı seviyededir. 2014 yılından itibaren yaşanan göç sonrası Almanya'da suç oranlarının mültecilerden kaynaklı olarak dramatik bir yükselişe geçtiği Federal Emniyet Müdürlüğü verileriyle bağdaşmamaktadır. Özellikle 2015 ve 2016 yılında Almanya'daki Suriyeli, Iraklı ve Afgan nüfusunun hızla artışı hem gelen mültecilerin bir anda uyum sorunlarıyla karşılaşmalarından hem de resmî kurumların ne kalacak yere, ne sağlığa ve ne de eğitime erişim konusunda yeterli hazırlığa sahip olmamasından kaynaklı sorunları ortaya çıkmıştır. Bu sorunlar özellikle adı geçen üç etnik grupta suç oranlarının görece artışına sebebiyet vermekle beraber Almanya'da toplu bir suç artışına sebebiyet verecek düzeyin çok altındadır. Ayrıca yaklaşık son on yılın suça karışma ortalamaları alındığı zaman Türkler³⁸, Polonyalılar, Romanyalılar, İtalyanlar, Sırp ve Bulgarlar suç istatistiklerinde başat rol oynamaktadır. Iraklılar 9., Suriyeliler 12. ve Afganlar 14. sırada yer almaktadır. Bu bağlamda hiçbir etnik grubun olmadığı gibi bu üç etnik grubun da ontolojik olarak suça meyilli olmadığı anlaşılmaktadır.

Aşırı sağ gruplar, medya ve popülist politikacıların gündeme taşıdığı suçlu mülteci söylemi yukarıda verilen istatistikler ışığında gerçeği yansıtmayan türetilmiş algı olduğunu ortaya koymaktadır. Bunun yanında özellikle Köln'de yaşanan taciz olaylarından sonra ortaya atılan tecavüzcü mülteciler söylemi ne kadar gerçeği yansıtmaktadır?

³⁸ Almanya'daki Türk vatandaşlarının 1,5 milyonluk nüfuslarıyla en büyük etnik grubu oluşturdukları göz ardı edilmemelidir. Ayrıca 2009'dan bu yana Türklerin suça karışma oranları hızlı bir şekilde %23,5'ten %11,3'e gerilemiştir.

Tablo 4. Alman Olmayanların İşledikleri Suçların Milliyete Bağlı Dağılımı³⁹

Uyruk	Toplam 2016	Yabancıların işledikleri suçların milliyete bağlı dağılımı (yüzde olarak)								Oranların Ortalaması
		2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	
Toplam Yabancı Şüpheli Sayısı	616.230		555.820	492.610	453.015	435.559	427.259	419.232	410.518	
Türkiye	69,918	11.3	13.3	16.0	18.2	20.0	21.3	22.3	23.5	18,2
Polonya	45,118	7.3	8.0	8.9	8.9	8.6	8.2	7.5	7.3	8,1
Romanya	53,581	8.7	9.4	9.6	8.7	7.4	6.2	5.2	4.1	7,4
İtalya	22,893	3.7	4.3	4.8	5.0	5.2	5.3	5.6	5.7	5
Srbistan	24,280	3.9	4.8	4.7	4.3	4.2	4.3	4.1	4.0	4,3
Bulgaristan	19,695	3.2	3.3	3.4	3.2	3.0	2.5	2.0	1.5	2,8
Rusya	10,398	1.7	1.8	2.1	2.2	2.1	2.2	2.2	2.2	2,1
Yunanistan	10,229	1.7	1.8	2.1	2.1	2.2	2.1	2.2	2.2	2,1
Irak	18,326	3.0	1.6	1.5	1.7	1.8	1.9	2.1	2.1	2
Kosova	14,262	2.3	3.0	2.2	2.1	2.0	1.8	1.6	1.1	2
Bosna Her.	9,273	1.5	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.9	1.9	1,8
Suriye	39,034	6.3	2.6	1.3	1.0	0.8	0.7	0.6	0.6	1,7
Fas	13,751	2.2	2.1	1.9	1.5	1.4	1.4	1.4	1.4	1,7
Afganistan	22,747	3.7	1.8	1.3	1.3	1.3	1.2	1.0	1.0	1,6
Hırvatistan	8,647	1.4	1.4	1.5	1.4	1.5	1.6	1.8	1.8	1,6
Hollanda	6,770	1.1	1.2	1.4	1.5	1.6	1.6	1.6	1.7	1,6
Fransa	6,559	1.1	1.3	1.5	1.7	1.7	1.8	1.7	1.8	1,58
İran	11,454	1.9	1.0	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2	1,2
Makedonya	8,186	1.3	1.4	1.4	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	1,2
Cezayir	11,138	1.8	2.1	1.3	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	1,1
Arnavutluk	14,284	2.3	2.5	0.8	0.6	0.6	0.5	0.5	0.6	1
Macaristan	6,563	1.1	1.1	1.2	1.1	1.0	0.8	0.7	0.6	1
Gürcistan	6,541	1.1	1.3	1.1	0.8	0.6	0.4	0.5	0.4	0,8
Nijerya	6,201	1.0	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0,8
Pakistan	6,099	1.0	0.7	0.6	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4	0,6

Tablo 5. Mülteciler Tarafından İşlenen Suçlar (Yüzde olarak)⁴¹

Almanya Federal Emniyet Müdürlüğü, mültecilere yöneltilen suçlamaların gerçeklikle ilgisi olmamasına rağmen bu yönde bir toplumsal algı oluşmasından ötürü ilk defa 01.01.2016-30.09.2016 tarihleri arasında mülteciler bağlamında

³⁹ Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2016, s.60.

⁴⁰ Yüzdeler kısmın doğru yuvarlanmasıdır. Örneğin % 8,075’lik oran tabloda %8,1 olarak verilmiştir.

⁴¹ Kriminalität im Kontext von Zuwanderung, s. 5.

kriminal olayların incelendiği mini bir rapor hazırlamak zorunda kalmıştır⁴². Yukarıda tablo 8’de de görülen rapora göre cinsel saldırı ve taciz suçlarının yalnızca %1,3’ü mülteciler tarafından gerçekleştirilmiştir. Ayrıca raporda kriminal olayların çok az kısmında Suriyeli, Iraklı ve Afgan mültecilerin yer aldığı, daha çok Mağrip ülkelerinden ve Gürcistan’dan gelen mültecilerin suça karıştığı belirtilmektedir. Uzun zamandır Emniyet Müdürlüğü Mağrip ülkelerinden ve diğer üçüncü güvenli ülke durumundaki coğrafyalardan gelen sığınmacılara dikkat çekmektedir. Almanya’nın güvenli ülke olarak ilan ettiği yerlerden geri gönderileceğini bilerek gelen çok sayıda mülteci bulunmaktadır. Bu mülteciler sığınma başvurularının incelenmesi ile sınır dışı edilmeleri arasında geçecek olan bürokratik süre zarfında -bazı durumlarda iki yılı bulabilmektedir- olabildiğince birikimde bulunmaya çalışmaktadır. Kısa zamanda yeterli birikimi elde edebilmek için organize suç örgütlerine katılabilmekte ya da bireysel hırsızlık, dolandırıcılık suçlarına girişebilmektedirler. Zaman zaman da herhangi bir kayıtları olmamasının verdiği güvenle şiddet, tecavüz, taciz vb. daha ağır suç olaylarına karışabilmektedirler. Ayrıca Emniyet Müdürlüğünün yayınlamış olduğu bu rakamlar çözülmüş davalarda suçlu bulunan kişileri değil şüphelileri temsil etmektedir. Herhangi bir saldırı, tecavüz ya da taciz olayında genellikle “olağan şüpheliler” sınıfında bulunan siyahiler, mülteciler, yoksullar, Müslümanlar kısacası Alman toplumunda savunmasız durumda olan azınlıklar ve öteki olanlar şüpheliler arasına sıklıkla ve kolaylıkla sokulabilmektedir. Bu durumdan ötürü suç istatistiklerinin mülteciler hakkında verdikleri rakamlar yanıltıcı olabilmektedir. Ancak bu konuda araştırma yapmak isteyenlerin elinde de daha sağlam veriler bulunmamaktadır.

Tüm bu verilere rağmen toplumun büyük bir kesiminde mültecilere yönelik oluşmuş olan tecavüzcü, saldırgan Müslümanlar algısı devam etmektedir. Hemen hemen her gün Almanya’nın farklı yerlerinden mültecilere ve mültecilere yardım edenlere yönelik şiddet olayları, mülteci kamplarının kundaklanması haberleri gelmektedir. Ocak 2016 - Ekim 2016 arasında mültecilere yönelik toplam 67.300 kriminal olay yaşanmıştır. 2015 yılı içerisinde mülteci yurtlarına yönelik 1208, 2016’nın ilk üç çeyreğinde ise 973 saldırı gerçekleştirilmiştir⁴³. Toplumun aşırı sağcılar ve medyanın yarattığı gündemle sürekli meşgul edilmesi, bu gündemde mültecilerin sürekli “günah keçisi” olarak lanse edilmesi Alman toplumuyla mülteciler ve onlara destek verenler arasındaki gerginliği daha çok arttırmakta, toplumsal bölünmeye yol açmaktadır. Oluşturulan gündem gerçekler ışığında tekrar değerlendirilmediği takdirde toplumsal bölünmenin çok daha vahim bir hal alacağı ve buna bağlı şiddet olaylarının gerçekleşmesi ihtimal dâhilindedir.

⁴² Kriminalität im Kontext von Zuwanderung, <http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Nachrichten/Kurzmeldungen/2017/kernaussagen-kriminalitaet-im-kontext-von-zuwanderung.html>, Erişim Tarihi 08.08.2017.

⁴³ Kriminalität im Kontext von Zuwanderung, s. 6,8.

Sonuç

Kitle iletişim teknolojilerinin ve liberal demokrasinin gelişimiyle birlikte medyanın kamusal alanı, dolayısıyla siyasi gündemi etkileme gücü gün geçtikçe artmıştır. Medyanın kitleler üzerindeki etki gücünün boyutlarını incelemek adına birçok bilimsel model geliştirilmiştir. Bu modellerden biri olan Gündem Belirleme Kuramı, medyanın insanların nasıl düşündüğünü değil de ne hakkında düşünceleri gerektiğine dair etkisinin olduğunu savunmakta ve bu etkinin nasıl oluştuğuna dair analizler geliştirmeye çalışmaktadır. Almanya’da 2014 yılından itibaren yaşanan göç dalgasına karşı PEGİDA hareketinin ve AfD Partisi’nin, mültecilerin işgalci, tecavüzcü, suça meyilli olduklarına dair geliştirdiği söylemler ve semboller geleneksel ve yeni medya tarafından “haber” yapma ve yayma bağlamında türetilerek geniş kitlelere sunulmaktadır. Böylece aşırı sağın oluşturmaya çalıştığı gündem bir yandan medyanın da gündemi olarak tüm toplumu kaplayan kamu gündemine dönüşmektedir.

Bu bağlamda medyanın taşıyıcılığını yaptığı, iki önemli kırılmadan söz edilebilir. Bunlardan birincisi Merkel’in mültecilere “davetkâr” tavır takınmasından sonra mültecilerin dalgalar halinde Almanya’ya geldikleri süreçtir. Medya bu süreçte devletin ve toplumun mültecileri alma kapasitesini sorgulamış, aşırı sağın mülteci ve Müslüman karşıtı söylem ve sembollerini kitlelere yaymakla beraber görece insan haklarına daha yakın bir tutum benimsemiştir. Ancak medya, mülteciler konusunda daha derin kırılmayı 2015/2016 yılbaşı gecesi Köln’de gerçekleşen tecavüz ve toplu taciz olayları sırasında yaşamıştır. Bu geceden sonra sadece devletin mültecileri alabilme kapasitesi sorgulanmamış, mültecilerin Alman değerlerine uyum sağlayıp sağlayamayacağı üzerinden varlıkları sorgulanır hale gelmiştir. Bu sorgulama ise sürekli mülteci ve Müslümanları tecavüzcü, tacizci, saldırgan ve hırsız kelimelerinin bir araya getirildiği yazılar ve yayınlar üzerinden gerçekleşmiş ve halen gerçekleşmektedir.

Almanya Federal Emniyet Müdürlüğü’nün her yıl yayınladığı suç istatistikleri incelendiğinde son üç yılda Almanya’ya gelen mültecilerin Almanya genelinde işlenen suç oranlarını arttırmadığı görülmektedir. Aynı zamanda mültecilere atfedilen cinsel içerikli suçlar, gasp ve saldırı gibi şiddete dayalı suçlarda, özellikle aşırı sağ ve medyanın odak noktasında olan, Suriyeli, Iraklı ve Afgan göçmenlerin payının, oluşturulan medya ve kamu gündeminin oldukça altında olduğu görülmektedir. Medya, kamu ve popülist siyasetin gündeminde oluşmuş olan algı ile gerçekliklerin farklılık göstermesinin yanında, mültecilerin ve onlara yardım eden gönüllülerin uğradıkları yüzlerce saldırı bulunmaktadır. Bir yandan mülteci ve Müslümanlara karşı nefret, gerçek dışı gündemlerle körüklenerek Almanya’da güvenlik arayan insanların yaşamları tehdit edilir hale gelmekte, diğer yandan ise Alman toplumu, mülteci taraftarı ve karşıtı olarak İkinci Dünya Savaşı’ndan beridir yaşanmamış olan derin bir toplumsal bölünmeye sürüklenmektedir.

Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı ekonomik yıkım uluslararası piyasalarla entegre haldeki Yahudilerin ve onların birikimlerinin Alman siyasetini ele geçiren Hitler tarafından iç düşman (Schmitt 2012:75) olarak tanımlanmalarına yol açmıştır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ABD yardımlarıyla toparlanmaya çalışan Almanya'nın yaşadığı 50'li yıllarda yaşadığı ekonomik mucize başta Türkiye olmak üzere birçok ülkeden konuk işçi alımına yol açmıştır. 70'li yıllarda yaşanan ekonomik krize kadar ekonomiye yaptıkları katkılardan ötürü saygı duyulan konuk işçiler Neonazi gruplarının da ağırlık kazanmaya başlamasıyla Almanya'nın yeni iç düşmanı haline dönüşmüşlerdir. Nazi döneminin bir devamı şeklinde Türklere yönelik etnik unsurun ağırlık bastığı bir ayrımcılık uygulanmıştır. Yaşanan birçok cinayet ve kundaqlama olayından sonra özellikle AB'nin getirdiği yeni kurallar Almanya'nın etnik ayrımcılıkla mücadele konusunda ciddi adımlar atmasını sağlamıştır. Ancak ABD'nin Afganistan ve Irak'ı işgali ile Suriye yaşanan iç savaştan kaçan mülteciler 2008 dünya ekonomik kriziyle beraber sarsılan AB'ne sığınmaları yeni bir ayrımcılık sosyolojisinin doğmasına yol açmıştır. Artık etnik olarak Yahudilerin tanınmasıyla Alman değerleri Yahudi-Hristiyan temellerine dayanan, aydınlanma felsefesinden ilham alan metafizik bir ülkeye dönüştürülmüştür. Bu durumda Almanya'nın ötekileri etnik olarak farklı olan Türklere, Alman değerleriyle uyumlayan, İslam kültürüne ait Avrupa medeniyet çemberinin dışında olan "suçlu, tecavüzcü, saldırgan" mültecilerdir. Bu yeni ötekinin yaratılmasında ise sokak hareketleri, geleneksel ve yeni medya ile siyasiler önemli rol oynamaktadır.

Federal Emniyet Müdürlüğü'nün bu yılki istatistiklerinde mültecilere özel yer ayırması ve suç istatistiklerinin mülteciler bağlamında değerlendirildiği ayrı bir rapor hazırlaması gerçekler ile medya ve kamu gündemi arasındaki tezatlığı ve toplumsal bölünmenin ciddiliği bakımından kayda değerdir. Toplumsal bölünmenin beslediği aşırı sağ ve sol hareketlerin yarattığı şiddet ve yıkımdan kaygı duyan Alman güvenlik birimleri, kamuoyuna aşırı sağ hareketler ve medyanın belirlediği gündemden bağımsız bir gerçek durum sunma gayretine girmiştir. Ancak gerçektışı ithamlar sonucu oluşan korkuları yayararak gündem oluşturmaya çalışan, mültecileri yeni iç düşman ilan eden toplumsal hareketlerin önüne geçilemediği ve medyanın bu gerçek dışı korku, nefret söylem ve sembollerin taşıyıcılığını yapmaktan imtina etmediği takdirde, Alman toplumunun yaşadığı bölünme derinleşerek şiddet olaylarına dönüşme potansiyelini içinde barındırmaktadır. Böylesine bir bölünmenin şiddet olaylarına dönüşmesi en çok savunmasız olan mültecilerin ve Müslümanların can güvenliklerini tehdit edecektir.

Kaynakça

- Atabek, Nejet, (1998), Gündem Belirleme Yaklaşımı, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, Sayı 7, s. 155-174.
- Bezci, Bünyamin, (2015), Kamusalığı Akıcı Kılan ama Temsiliyeti Buharlaştıran Bir Sorun Olarak Sosyal Medya, İletişimde Sosyal Medya Sosyal Medyada Etkileşim içinde, s.29-37, Kalkedon Yayınları, İstanbul.
- Cohen, C. Bernard, (1963), The Press and Foreign Policy, Princeton University Press, New Jersey.
- Dearing, W. James ve Rogers M. Everett, (1996), Agenda-Setting, Sage Publications, London.
- Habermas, Jürgen, (2014), Kamusalığın Yapısal Dönüşümü, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Hopyar, Zehra ve Kepenek Büşra, (2017), Avrupa’da Göç ve İslamofobi, Sakarya Üniversitesi Yayınları, Sakarya.
- Karakulakoğlu, Ersöz, Selva, (2015), Geleceğin Web Teknolojileri: Web 3.0 ve Etkileşim, İletişimde Sosyal Medya Sosyal Medyada Etkileşim içinde, s.111-131, Kalkedon Yayınları, İstanbul.
- Maigret, Eric, (2014), Medya ve İletişim Sosyolojisi, İletişim Yayınları, İstanbul.
- McCombs, E. Maxwell ve Shaw, L Donald, (1972) The Agenda-Setting Function of Mass Media, The Public Opinion Quarterly, Cilt. 36, Sayı 2, Yaz 1972, s. 176-187.
- Mcquail, Denis ve Windahl, Sven, (2010), İletişim Modelleri -Kitle İletişim Çalışmalarında-, İmge Kitabevi, Ankara.
- Meriç, Övünç, (2015), #dijitalleşiyoruz Dijital Çağda Siyasal Gündem Belirleme Yaklaşımı, İletişimde Sosyal Medya Sosyal Medyada Etkileşim içinde, s. 241-267, Kalkedon Yayınları, İstanbul.
- Schmitt, Carl, (2012), Siyasal Kavramı, Metis Yayınları, İstanbul.
- Tauscher, Soner ve Bezci, Bünyamin, (2016), Son Dönem Almanya’sında Yabancı Hakları Tartışmaları, Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi, Cilt 2, Sayı 3, s. 74-89.

İNTERNET KAYNAKLARI

- “Der Islam gehört zu Deutschland”, Merkels Islam-Aussage ruft geteiltes Echo hervor, <http://www.rp-online.de/politik/deutschland/angela-merkel-polarisiert-der-islam-gehört-zu-deutschland-aid-1.4795701>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- “Vielleicht habe ich den Frauen zu wenig Trost gesendet”, <http://www.zeit.de/zeit-magazin/2016-06/henriette-reker-armlaenge-ausserung-fehler>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- “Zuwanderer sind nicht krimineller als Deutsche”, <http://www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2016-06/bundeskriminalamt-statistik-straftaten-asylbewerber>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- “Die Flüchtlingskanzlerin” Rätsel Merkel, <http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/medien/zdf-reportage-die-fluechtlingskanzlerin-ueber-angela-merkel-14274593.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.
- “Jetzt hat Deutschland die Welt erobert”, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article146281737/Jetzt-hat-Deutschland-die-Welt-erobert.html>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

- “Menschenverachtung ist normal geworden”, <http://www.handelsblatt.com/politik/deutschland/rassismus-in-sachsen-menschenverachtung-ist-normal-geworden/13529830.html>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- AfD-Demo: Polizisten wegen rechter Zeitschrift in Einsatzwagen versetzt, <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/compact-im-fahrzeug-thueringer-polizisten-versetzt-a-1081693.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.
- Anzahl der registrierten Suizidversuche und Suizide von Flüchtlingen in Deutschland in den Jahren von 2014 bis 2016, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/687012/umfrage/suizidversuche-von-fluechtlingen-in-deutschland/>, Erişim Tarihi 07.08.2017
- Anzeigenwelle gegen Sachsens rechte Köpfe, <http://www.endstation-rechts.de/news/kategorie/afd/artikel/anzeigenwelle-gegen-sachsens-rechte-koepfe.html>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- Aufwühlender Montag: Pegida-Anhänger und die Gegendemos in Bildern, <http://www.augsburger-allgemeine.de/politik/Aufwuehrender-Montag-Pegida-Anhaenger-und-die-Gegendemos-in-Bildern-id32620807.html>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- Badepass für Flüchtlinge, <http://www.sueddeutsche.de/panorama/integration-badepass-fuer-fluechtlinge-1.2821133>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- BAMF Mülteci Raporu 06/2017, https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Downloads/Infothek/Statistik/Asyl/aktuelle-zahlen-zu-asyl-april-2017.pdf;jsessionid=FA261D9E7A1D35172BABC78D5A6AF12.2_cid286?__blob=publicationFile, Erişim Tarihi 05.08.2017.
- Bei Pegida und Co. grassiert die Gewalt, <http://www.tagesspiegel.de/politik/von-koerperverletzung-bis-hitlergruss-bei-pegida-und-co-grassiert-die-gewalt/12631012.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.
- Belgien plant Kurse für Flüchtlinge zum Umgang mit Frauen, <http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-01/sexuelle-belaestigung-belgien-kurse-umgang-mit-frauen>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- bericht aus berlin, <http://www.ardmediathek.de/tv/Bericht-aus-Berlin/bericht-aus-berlin/Das-Erste/Video?bcastId=340982&documentId=30914272>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2012, <http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Broschueren/2013/PKS2012.html>, Erişim Tarihi 09.08.2017.
- Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2014, <http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Broschueren/2015/pks-2014.html>, Erişim Tarihi 09.08.2017.
- Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2016, <http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Broschueren/2017/pks-2016.html>, Erişim Tarihi 09.08.2017.
- Bevölkerung und Erwerbstätigkeit, Fachserie 1 Reihe 2, Haziran 2017, https://www.destatis.de/DE/Publikationen/Thematisch/Bevoelkerung/MigrationIntegration/AuslaendBevoelkerung2010200167004.pdf?__blob=publicationFile, Erişim Tarihi 05.08.2017.
- Die Flüchtlingskanzlerin und die Angst vor dem Bösen, https://www.welt.de/newsticker/dpa_nt/afxline/topthemen/hintergruende/article160478021/Die-

- Fluechtlingskanzlerin-und-die-Angst-vor-dem-Boesen.html, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- Fast 1000 Anschläge auf Flüchtlingsheime im Jahr 2016, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article160655659/Fast-1000-Anschlaege-auf-Fluechtlingsheime-im-Jahr-2016.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.
- Fremdenfeindliche Gewalt drastisch gestiegen, <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/fluechtlinge-rechte-gewalt-gegen-auslaender-nimmt-zu-a-1113669.html>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- Gewaltwelle: BKA zählt mehr als tausend Attacken auf Flüchtlingsheime, <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/fluechtlingsheime-bundeskriminalamt-zaehlt-mehr-als-1000-attacken-a-1074448.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.
- Grapschen ist jetzt strafbar, <http://www.sueddeutsche.de/politik/bundestag-sentscheidung-sexualstrafrecht-nein-heisst-jetzt-nein-1.3068196>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- Grapscher muss in Haft - Erstes Urteil nach neuem Strafrecht, <http://www.bild.de/news/aktuelles/news/grapscher-muss-in-haft-erstes-urteil-nach-51696366.bild.html#fromWall>, Erişim Tarihi 06.08.2017
- Haben Sie persönlich mit Zuwanderern in Deutschland eher positive oder eher negative Erfahrungen gemacht?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/164971/umfrage/persoene-liche-erfahrungen-mit-zuwanderern/>, Erişim Tarihi 07.08.2017
- Kriminalität im Kontext von Zuwanderung, <http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Nachrichten/Kurzmeldungen/2017/kernaussagen-kriminalitaet-im-kontext-von-zuwanderung.html>, Erişim Tarihi 08.08.2017.
- Medien erzeugen verzerrtes Bild von Flüchtlingen, <http://www.fr.de/kultur/netz-tv-kritik-medien/medien/seit-silvester-in-koeln-medien-erzeugen-verzerrtes-bild-von-fluechtlingen-a-1323914>, Erişim Tarihi 07.08.2017
- Merkel die "Flüchtlingskanzlerin" - Razzien in deutschen Fernbussen, <http://www.berlinertageszeitung.de/politik/3516-merkel-die-fl%C3%BChtlingskanzlerin-razzien-in-deutschen-fernbusen.html>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- Münchner Schwimmbäder: Verhaltensregeln für Flüchtlinge, <https://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/2016/01/17/muenchner-schwimmbaeder-verhaltensregeln-fuer-fluechtlinge/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- Rheinberg sagt Karnevalszug wegen Flüchtlingen ab, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article151024931/Rheinberg-sagt-Karnevalszug-wegen-Fluechtlingen-ab.html>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- Slowakei will muslimische Flüchtlinge nicht ins Land lassen, <http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-01/fluechtlingspolitik-ueberfaelle-koeln-slowakei-polen>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- Stadt erteilt männlichen Flüchtlingen Badeverbot, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article151041129/Stadt-erteilt-maennlichen-Fluechtlingen-Badeverbot.html>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- Vier Lehren aus der Silvesternacht in Köln, <http://www.zeit.de/zeit-magazin/2016-06/koeln-silvester-lehren-polizei-gewalt>, Erişim Tarihi 06.08.2017.
- Was schätzen Sie, wie hoch ist der Ausländeranteil in ihrem Land?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/368738/umfrage/gefuehlter-und-tatsaechlicher-auslaenderanteil-in-ausgewählten-laendern/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.

- Welches sind Ihrer Meinung nach die wichtigsten Probleme, denen Deutschland derzeit gegenübersteht?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/2739/umfrage/ansicht-zu-den-wichtigsten-problemen-deutschlands/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- Wie schätzen Sie die Darstellung der folgenden Zuwanderergruppen in den Medien ein?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/254709/umfrage/darstellung-von-zuwanderern-in-den-medien/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- Woran denken Sie beim Stichwort Islam?, <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/563145/umfrage/umfrage-zu-assoziationen-zum-islam/>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- Zahl in Bayern verdreifacht – Grüne machen Asylpolitik verantwortlich, <https://www.welt.de/politik/deutschland/article163338722/Zahl-in-Bayern-verdreifacht-Gruene-machen-Asylpolitik-verantwortlich.html>, Erişim Tarihi 07.08.2017.
- ZDFzoom: Die Flüchtlingskanzlerin, <https://www.zdf.de/dokumentation/zdfzoom/die-fluechtlingskanzlerin-was-treibt-angela-merkel-an-100.html>, Erişim Tarihi 05.08.2017.

Far right movements in Germany and evaluation of media discourse of criminal immigrant in the light of official documents

Abstract

Flows of regular worker migration and regular asylum seekers, of whom European countries are familiar, have significantly changed since 2013/2014 when the civil war of Syria reached its peak. The European Union face probably the most intensive refugee migration since its establishment. European societies and states have not been prepared for this uncontrolled and compulsory immigration. Germany seem to want to turn the refugee crisis into an economic opportunity as evident in their open door policy since the summer of 2015. However, implementation of open-door policy has led a substantial part of German society to a strong campaign against the refugees and Muslims. Refugees and Muslims are referred to as “rapists”, “invaders”, “criminal fraudsters”, and so on in demonstrations of far right movements and media has helped disseminating these discourses. Hence, this manipulated and hateful discourse tries to gain support from the segment of society wh normally does not support far right and often apolitical, or tolerant towards asylum seekers. In this study, the ways in which the negative discourse of far right social movements against immigrants is brought to the centre of the political agenda by media is analysed using the agenda setting framework by McCombs and Shaw. Then, the claims that immigrants are involved in crime, or they are prone to be criminals are analysed and contrasted with the data obtained from the annual Crime and Safety Reports of the German Ministry of the Interior.

Keywords: Germany; far right movements; refugees; asylum seekers; agenda setting; crime and safety reports.